

2. Дуднік І. М. Транспортна географія: підручник. К.: НАУ, 2016. 288с.
3. Верховна Рада України. Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року : сайт URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

ІКТ-МОЖЛИВОСТІ ТА ІКТ-РИЗИКИ В РОЗРІЗІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ЗАГРОЗ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

*Колодійчук А.В., к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту туристичного
та готельно-ресторанного бізнесу
Ужгородський торговельно-економічний інститут Київського національного
торговельно-економічного університету*

В умовах активізації міжнародної економічної діяльності та посилення глобалізаційних процесів все більше зростає роль інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Не є виключенням в цьому плані і світовий фінансовий ринок, який включає міжнародні валютні ринки, міжнародні грошові ринки та міжнародні ринки капіталів [1, с. 47].

ІКТ-процеси самі по собі можуть бути як загрозами національної безпеки, так і інструментом їх подолання в умовах поступального розвитку національного господарського механізму. Так, у 2020 році головним ІКТ-процесом в Україні стало впровадження програми “Дія 2.0”, або національної системи цифрового шерингу – тобто електронної системи обміну цифровою документацією в офіційних установах. Її уже впровадили 2 комерційні банки “А-Банк”, “ПриватБанк” та онлайнвий “motobank”, а ще 30 українських комбанків перебувають на стадії впровадження цієї технології. Якщо говорити про сферу зв’язку, то головний поштовий оператор “Нова пошта” повністю впровадив е-систему “Дія 2.0” для ідентифікування та верифікування своїх клієнтів. В пакеті цифрової документації головне місце відводиться ID-карті – цифровій версії паспорта громадянина України, електронним версіям водійських прав та закордонного паспорта. В той же час відзначають адміністративно-політичну загрозу другого порядку – загрозу виборчому процесу при використанні у ході голосування електронних документів. Крім того, загроза вбачається і в недосконалої самої технології, її недостатній захищеності від дій хакерів-зловмисників та маніпуляторів.

Визначальним в характеристиці загроз національної економічної безпеки у контексті нашого дослідження повинно бути визначення ролі модерних ІКТ у них – в їх протіканні та нейтралізації. Окреслимо перелік ІКТ-можливостей та ІКТ-загроз по розряду фінансово-кредитних загроз національної безпеки. При цьому ІКТ-можливості полягають у можливості послаблення загроз (чи їх нейтралізації) національної економічної безпеки, а ІКТ-загрози заключаються в потенційній загрозі посилення негативного впливу відповідних загроз національної економічної безпеки. Перш ніж розглядати ІКТ-можливості та ІКТ-загрози в частині фінансово-кредитних загроз національної безпеки,

потрібно враховувати наступне. Загалом, за підсумковими результатами опитування аудиторії респондентів, до складу якої увійшли 19 комерційних банків, чотири страхові компанії та три інвестиційні фонди, станом на початок 2019 року, системними ризиками для подальшого розвитку фінансового сектору економіки України вважаються корумпованість та бюрократизованість державного апарату, діяльність міжнародних економічних організацій, які регулюють фінансову сферу, слабка захищеність фінансових інформаційних систем від дій хакерів та інших комп'ютерних зловмисників, складне та мінливе соціополітичне середовище у країні, порівняно низький рівень захищеності інтересів фінансових вкладників та позичальників в економічному секторі. При цьому, 69% опитаних [2] характеризують становище фінансового сегменту національної економіки як задовільне, а 12% називають його добрим.

Головні ІКТ-можливості, які враховують у процесі пом'якшення негативного впливу фінансово-кредитних загроз національної безпеки економічного сектору, виглядають так: пакети прикладних програм проектного та портфельного аналізу з диверсифікації ризику інвестицій (наприклад, "Інвестиційний аналіз 2.0", "ProjectExpert"); спеціальне антивірусне програмне забезпечення, яке обслуговує діяльність трейдерів на фінансових біржах.

Перелік ІКТ-загроз, які поглиблюють фінансово-кредитні загрози національної економічної безпеки, містить наступні загрози:

- крупні DDos-атаки на інтернет-мережі банківських та інших фінансових установ, вони бувають семи типів:

1) SYN-атаки – при пересиланні хакерами спеціального АСК-пакета, в результаті чого сервер не здатний приймати запити інших клієнтів;

2) UDP-атаки – при автоматичному створенні сукупності протокольних повідомлень за допомогою 17 мов програмування;

3) MAC-атаки – під час перевантаження сервера організації безліччю порожніх Ethernet-фреймів;

4) ICMP-атаки – при складанні комп'ютерами хакерів повідомлень про помилки без трансферу даних по каналу мережі;

5) HTTP POST – передбачає перекодування даних з сервера і пересилання йому назад, в результаті чого він перевантажується;

6) HTTP GET – відбувається "заиклення" сервера на файлі-вірусі, що зупиняє його нормальну роботу;

7) HTTP-назва – стороннє втручання зловмисників в роботу проксі-серверів банків;

- порушення роботи національної інформаційної системи та ІКТ-інфраструктури через дії хакерів та інших зловмисників;

- низький рівень розвитку електронного урядування в фінансовому сегменті управління національним господарством.

Література:

1. Гаврилко П. П., Колодійчук А. В., Лазур С. П., Важинський Ф. А. Міжнародна економіка в таблицях, схемах, формулах, задачах і прикладах:

навчальний посібник. Львів: Вид-во ННБК «АТБ», 2019. 258 с.

2. «Опитування про системні ризики фінансового сектору за листопад 2018 року»: сайт URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=82367650>.

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЧИННИКІВ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

*Нікітіна А.В., к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки та менеджменту ЗЕД,
Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця
Ахмедов О.Б., магістрант 2-го року навчання
Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця*

Перехід до ринкових відносин і пов'язаний з ними дефіцит власних інвестиційних ресурсів обумовлює необхідність розширення інвестиційного ринку держави й окремих суб'єктів економіки зокрема. Найважливішим критерієм і основою для прийняття позитивного рішення інвестором є інвестиційна привабливість конкретного суб'єкта господарювання, яка є набором фінансово-економічних показників визначають оцінку зовнішнього середовища, рівень позиціонування на ринку, потенціал отриманого в кінці результату [1].

Інвестиційна привабливість залежить від комплексу факторів, перелік яких може варіюватися від цілей інвесторів; динаміки економічного розвитку підприємства, а також очікуваних темпів зростання; комплексом зовнішніх факторів. Отже, в діагностичному контексті важливу роль відіграють фактори формування інвестиційної привабливості підприємств, оскільки вони визначають характер її параметрів, їх стабільність, тривалість дії тощо.

Фактор інвестиційної привабливості – показник, що відображає значимість об'єкта інвестицій для інвестора. Різноманітність вимог інвесторів, а також об'єктів інвестицій передбачає потребу в класифікації і систематизації чинників інвестиційної привабливості.

Чинники формування інвестиційної привабливості підприємств є рушійною силою, що характеризують конкурентні переваги підприємства в боротьбі за інвестиції, і діляться на фактори внутрішнього і зовнішнього середовища [2].

Зовнішні чинники – це ті чинники, які не залежать від результатів господарської діяльності підприємства. До них відносять:

Перший фактор, що відноситься до зовнішніх факторів – це інвестиційна привабливість території, що включає в себе такі параметри як економічна і політична ситуація в світі, країні, регіоні, досконалість законодавчо-судової влади, корупція в регіоні, розвиненість відповідної галузі ринку, людські ресурси території.

Оцінка інвестиційної привабливості держав і регіонів – це професійна діяльність рейтингових агентств, наприклад такі як, Standard & Poors, Moody's, Fitch, Експерт РА.